

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Stanisław Stankiewicz

w sprawie **M. M. (M. M.)**

skazanego z art. 229 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 19 września 2024 r.,

wniosków obrońców skazanego o wstrzymanie wykonania zaskarżonego kasacją wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 19 lipca 2023 r., sygn. akt II Ka 78/23,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowie

z dnia 27 września 2022 r., sygn. akt II K 82/21,

na podstawie art. 532 § 1 i 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł :

nie uwzględnić wniosków.

UZASADNIENIE

W trzech kasacjach wniesionych przez obrońców skazanego M. M. (adw. B. R., adw. W. L. i adw. M. P.), niezależnie od podniesionych zarzutów wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.), rażącego naruszenia prawa procesowego (w tym wadliwej kontroli odwoławczej) i innych, zawarte zostały również wnioski o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia. W przekonaniu autorów skarg dolegliwość wynikająca z orzeczonej prawomocnie kary pozbawienia wolności, powoduje dla skazanego zbyt poważne i

nieodwracalne skutki (pozbawia możliwości uregulowania spraw rodzinnych, zawodowych oraz zdrowotnych), co przemawia za potrzebą wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia do czasu rozpoznania kasacji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wnioski obrońców skazanego M. M. nie są zasadne.

Na wstępie przypomnieć należy, że zgodnie z treścią art. 532 § 1 k.p.k., w razie wniesienia kasacji Sąd Najwyższy może wstrzymać wykonanie zaskarżonego orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia kasacji. Wstrzymanie wykonania orzeczenia ma niewątpliwie charakter wyjątkowy, wprowadza bowiem odstępstwo od zasady niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń (*vide* art. 9 k.k.w.), a wobec tego nie podlega wykładni rozszerzającej, zaś samo wniesienie kasacji nie stanowi dostatecznej podstawy do zastosowania tej szczególnej instytucji. Łączy się to bowiem z faktem, że kasacja przysługuje od prawomocnego wyroku, a więc orzeczenia objętego prawnym domniemaniem prawidłowości zawartych w nim rozstrzygnięć. Wprawdzie przepis art. 532 § 1 k.p.k. nie formułuje przesłanek przemawiających za podjęciem takiej decyzji, jednakże w orzecznictwie Sądu Najwyższego od dawna utrwalone jest stanowisko, że zastosowanie instytucji wstrzymania wykonania orzeczenia winno być uzasadnione szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonywanie lub wykonanie orzeczenia, przed rozpoznaniem skargi kasacyjnej spowodowałoby dla osoby skazanej wyjątkowo dolegliwe skutki. Do owych szczególnych okoliczności należy zaliczyć rangę i charakter postawionych zarzutów kasacyjnych i ich widoczną już *prima facie* zasadność oraz w związku z tym wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia wniesionej skargi, gdyż w takiej sytuacji wykonanie orzeczenia przed rozpoznaniem kasacji, zwłaszcza w zakresie kary, spowodowałoby dla skazanego poważne i nieodwracalne następstwa (zob. postanowienia SN z 30 września 1997 r., II KKN 329/97, OSNPP 5/1998, poz. 12; z 25 marca 1998 r., II KKN 461/97, OSNPP 9/1998, poz. 14; z 6 czerwca 2000 r., II KKN 74/99, LEX nr 50206; z 18 listopada 2003 r., IV KK 347/03, OSNwSK 2003, poz. 2465; z 22 lutego 2007 r., WO 4/07, OSNwSK 2007, poz. 493; z 15 stycznia 2018 r., II KK 23/18, LEX nr 2449778; z 22 stycznia 2020 r., III KK 5/20, LEX nr 3176621).

Oceniając niniejsze wnioski przez pryzmat powyższych reguł, stwierdzić należy, że na obecnym, wstępnym etapie postępowania kasacyjnego, nie przesądzając oczywiście ostatecznego rozstrzygnięcia, po merytorycznym rozpoznaniu nadzwyczajnych środków zaskarżenia, nie zachodzą wystarczające przesłanki do zastosowania wyjątkowej instytucji z art. 532 § 1 k.p.k. Jako podstawę złożonych wniosków obrońcy wskazują generalnie na okoliczność, że M. M. nie powinien wykonywać orzeczonej kary, do czasu rozpoznania kasacji, gdyż zostanie pozbawiony możliwości uregulowania swoich spraw rodzinnych, zawodowych oraz zdrowotnych. Powodem wstrzymania wykonania prawomocnego orzeczenia, w omawianym trybie, nie może być jednak tylko dolegliwość dla skazanego związana z koniecznością odbywania określonej kary, czy też stosowania środka karnego. Odwołanie się do tych okoliczności nie przyniosło oczekiwanego przez obrońców rezultatu, skoro tego rodzaju przesłanki mogą być ewentualnie rozważane w płaszczyźnie zastosowania instytucji prawa karnego wykonawczego (odroczenia wykonania kary lub ubiegania się o udzielenie przerwy w jej odbywaniu), co nie leży w gestii Sądu kasacyjnego.

Za wstrzymaniem wykonania orzeczenia nie przemawia też ogólnikowe tylko odwołanie się przez obrońców do słuszności zarzutów afirmowanych w złożonych kasacjach. W orzecznictwie od dawna utrwalone jest stanowisko, że to sam skarżący powinien odrębnie, w powiązaniu z formułowanymi w kasacji zarzutami przedstawić dodatkową argumentację i wykazać właśnie szczególnymi okolicznościami, wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia tych zarzutów, a tym samym i nieodwracalnych skutków wykonania już obecnie prawomocnie orzeczonej kary. Nadmienić przy tym należy, że, że rozstrzygnięcie wniosku, złożonego w oparciu o przepis art. 532 § 1 k.p.k., nie stanowi swego rodzaju prejudykatu w postępowaniu kasacyjnym, dlatego też w żaden sposób nie rzutuje na kierunek przyszłego rozstrzygnięcia odnośnie wniesionych kasacji. Ranga akcentowanych w skargach uchybień [w tym przede wszystkim naruszenia art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. polegającego na nienależytej obsadzie sądu odwoławczego (*vide* skarga adw. W. L.)], tudzież zarzutów nieprawidłowej, z punktu widzenia art. 433 § 2 k.p.k. (w zw. z art. 457 § 3 k.p.k.), kontroli instancyjnej wyroku jest niewątpliwie wysoka. Rzecz jednak w tym, że podobnie jak i przy innych uchybieniach, tak i w odniesieniu do

zarzutu sugerującego wystąpienie przesłanki z art. 439 § 1 k.p.k., należy wskazać, że dla uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku, prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji (konkretnego zarzutu) musiałoby być nieomal zbliżone do pewności, oczywistości (por. postanowienia SN z 22 kwietnia 2021 r., V KK 129/21, LEX nr 3329386; z 15 maja 2024 r., I KK 125/24, LEX nr 3714385; z 28 czerwca 2024 r., I KK 163/24). Taka sytuacja w tej sprawie nie zaistniała, a wskazywana przez skarżących możliwość wystąpienia rażących naruszeń prawa, o których wcześniej była mowa, wymaga przeprowadzenia szczegółowej i wnikliwej analizy zarzutów na rozprawie kasacyjnej. Rzecz jasna takiej gruntownej oceny nie można dokonywać na przedpolu merytorycznego rozpoznania niniejszych kasacji, w sytuacji, gdy omawiane skargi nie podnoszą tego rodzaju argumentów, które w sposób wręcz oczywisty, a więc bez potrzeby głębszego wnikania w całokształt materiałów sprawy, wskazywałyby na niebudzącą wątpliwości ich zasadność.

Dostrzec także należy, że w pisemnej odpowiedzi na te skargi prokurator wniósł o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych oraz nieuwzględnienie wniosków o wstrzymanie wykonania orzeczenia.

W tym stanie rzeczy, nie przesądzając w żadnym stopniu przyszłego rozstrzygnięcia, które zapadnie po merytorycznym rozpoznaniu kasacji, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że nie zachodzą wystarczające podstawy przemawiające za uwzględnieniem przedmiotowych wniosków obrońców skazanego i zastosowania wyjątkowej instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k.

Mając powyższe względy na uwadze, orzeczono jak w sentencji.

[J.J.]

[ms]

